



ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

2140 Ботевград, ул. “Д-р Адрян Атанасов” №8, тел: 0723/66 902

e-mail: ou_kiril_metodii@abv

УТВЪРЖДАВАМ:

ДАНИЕЛА НИКОЛОВА

Директор

ОУ „Св. св. Кирил и Методий”

Ботевград

ПРАВИЛНИК ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

1. Настоящият правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд се издава в изпълнение на чл.19, ал.2, т.18 от Наредба на МОН за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, във връзка с необходимостта от осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
2. По смисъла в термина “безопасни условия на възпитание, обучение и труд” се включват и хигиенните условия и противопожарната охрана.
3. Правилникът определя основните изисквания, които трябва да се осигурят и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност, за да се предотвратят евентуални трудови злополуки, заболявания на учениците в процеса на обучението, при извънучилищни дейности и други.
4. Правилникът се утвърждава от директора в началото на учебната година. Актуализира се при разкриване на нови работни места, кабинети, при изменение на правилата, нормативите и изискванията.
5. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.
6. Правилникът се отнася за всички участници в учебно -възпитателния процес и трудова дейност / ученици, учители и друг персонал/ и урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране на БУВОТ.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

Област и ред за прилагане на правилника

1. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогически персонал в ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" (наричано за краткост училището), както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищните сгради, площадки и други.
2. За осигуряване на БУВОТ при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените единни правила за безопасност на труда.
3. Отговорност за изпълнението на правилника носи училищното ръководство.

РАЗДЕЛ ВТОРИ

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на БУВОТ

Училищното ръководство

Училищното ръководство е длъжно:

1. Да осигурява редовно и качествено провеждане на инструктажа за безопасността на труда преди започване на учебната година, в извънредни ситуации и следи за спазването на съответните правила;
2. Да осигури производствена междудневна и междуседмична почивка на персонала;
3. Да осигурява напълно безопасни условия на труд;
4. Да забрани влизането и паркирането на моторни превозни средства на територията на училището, с изключение на автомобили, осигуряващи условия за осъществяване на образователно-възпитателния процес или дейност на трети лица, с които училището е в договорни отношения;
5. Да предприеме необходимите действия за проверка на изправността и за привеждане в готовност на:
 - 5.1. електрическите инсталации, уреди и оборудване;
 - 5.2. отоплителни и вентилационни системи;
 - 5.3. противопожарни уреди и противопожарни инсталации;
 - 5.4. изправност и безопасност на всички видове съоръжения и уреди за игра и спорт на откритите площадки и в закрития физкултурен салон и помещения, приспособени за игра и спорт;
6. Да актуализира евакуационните планове и утвърдят график за провеждането на общоучилищни тренировки за практическо усвояване на действия при бедствия и аварии;
7. Да организира и контролира дейностите, свързани с провеждането на инструктаж

/начален и периодичен, както и извънреден/ за осигуряване на безопасността на учениците и служителите при възникнала необходимост - неотложни ремонтни дейности, както и за обучение и труд в специализирани кабинети;

8. Да спазва нормативно установените правила при организирането и провеждането на екскурзии, походи, разходки сред природата с учебна цел, както и форми на отдих и туризъм и др.

Педагогическият персонал

1. В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите (възпитатели) запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи.
2. На първата родителска среща всички родители се запознават с настоящия правилник, с правилника за дейността на училището и пропускателния режим в училището.
3. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.
4. Списъците на учениците от групите за поход, екскурзия и т.н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутния лист за придвижване на групите.
5. Екскурзии се провеждат само с изправни МПС.
6. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода само след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите (или присъствието на родител на мероприятията).
7. Преди провеждане на спортно състезание учениците задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителя по физическо възпитание.
8. Начален и периодичен инструктаж се извършва от учителите по физика, химия, биология, физическо възпитание и спорт, труд и техника, информатика и информационни технологии.
9. Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците се инструктират за безопасна работа.
10. След приключване на учебните занятия в компютърната зала преподавателят трябва да провери състоянието на наличната техника, изключи от електрическата мрежа всички компютри и електрическото захранване, затвори всички прозорци, заключи вратите на помещението и предаде ключа от кабинета на охраната.
11. Новопостъпили ученици се инструктират в първия учебен ден в училище от съответния класен ръководител.
12. С учениците от I до VII клас учителите провеждат ежедневно в края на последния час "5 минутка" - краткотрайно занимание, напомняне за безопасно поведение на улицата при връщане в къщи.

12. Учителите са длъжни да използват всички електроразпределителни устройства съобразно изискванията на безопасността и хигиената на труда. Забранява се използването на неизправни електрически уреди. Във всички случаи при откриване на повреди в електронното оборудването, измервателни уреди, усещане на специфична миризма, дим, нагряване на проводници и др. е необходимо да се изключи напрежението и да се уведоми домакинът. Да не се извършват самоволно ремонтни работи !
13. Учителите спазват правилата за безопасност на движението в района на училището.
14. Учителите се грижат за безопасността си в училище - при работа с химични вещества, с високо напрежение, с електронни уреди и др. Не оставят без наблюдение включени в електрическата мрежа уреди (компютри, принтери, скенери, касетофони, ел. котлони, телевизори и др.) и работят съгласно техническата характеристика на съответния уред.
15. Задължително е разглеждането на теми по БД в ЧК.
16. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбите в сградата и следят за поведението на същите в класните стаи и района на училището.
17. Учителите поддържат реда и необходимата чистота на работното място.

Педагогическият съветник:

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебни занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.
2. Следи за здравословното състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.
3. Организира и провежда превантивни възпитателни дейности за предпазване на учениците от негативни прояви, следствие влиянието на неблагоприятни фактори.
4. Диагностичната, консултантска и посредническа дейност на педагогическия съветник трябва да е насочена към проучване и подпомагане на психичното развитие и здраве на учениците.

Учители - ЦДО:

1. Носят отговорност за живота и здравето на учениците по време на заниманията,
както и при организирани училищни и извънучилищни мероприятия.
2. Организируют отдиха и заниманията на групите по интереси, спазвайки строго правилата за безопасност и здраве.
3. Водеща цел в работата на учителите - ЦДО е формирането у учениците на хигиенни, културни и трудови навици и умения.

Непедагогическият персонал:

1. Да спазва установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълнява трудовите си задължения точно и добросъвестно.

2. Да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
3. Да се явява на работа в състояние, което им позволява да изпълнява възлаганите им задачи, да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
4. Да се грижи за собствената си безопасност и за безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа.
5. Да поддържа реда и необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното място.
6. Да не предприема по своя инициатива работа, с която не е запознат или не му е възлагана.
7. Периодично да се запознава с изискванията за безопасна работа.
8. Има право да се откаже от изпълнението или да преустанови работата, когато възникне сериозна опасност за живота и здравето му, като незабавно уведоми за това.
9. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин чинове, маси, бюра, первази и други повърхности.
10. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи и канцеларии задължително се почистват и проветряват.
11. Класните стаи задължително се проветряват всяко междучасие.
12. Класните стаи задължително се почистват след приключване на учебните занятия - проветряват се и се забърсват с влажна кърпа.
13. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява училищното ръководство.
14. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия.
15. Санитарните помещения се почистват след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
16. Прозорците в сградите се измиват всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също и с изправни стълби.
17. При подмяна на осветителни тела и почистване на прозорци стриктно се съблюдават правилата за безопасност.
18. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин и след приключване на учебните занятия.
19. При подмяната на осветителни тела и работа с електрически уреди те задължително се изключват от електрическата мрежа.
20. Ремонт на ел. табла се извършва само след централно изключване на ел. мрежа.
21. След приключване на учебните занятия учителите проверяват за забравени включени ел. уреди и осветление.
22. Обслужващият персонал изпълнява работните си задължения по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
23. До началото на учебната година задължително се осигуряват медикаменти за

долекарска помощ.

24. При пожар, земетресение или друго стихийно бедствие чистачките обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуация на учениците.
25. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, отговарящи на БДС.
26. Леснозапалими материали се съхраняват от чистача на строго определените за това места, безопасни за здравето и живота на учениците и колектива.
27. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.
28. През есенно-зимния сезон да се изработи и стриктно да се спазва план за работа при зимни условия – „План за осигуряване на нормален учебен процес през зимата" с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.
29. Охранителят допуска в сградата на училището външни лица, в т.ч. и родители, само срещу представяне на лична карта.

Задължения на медицинското лице

1. Познава и спазва настоящия правилник.
2. Оказва първа долекарска помощ на пострадал ученик или служител до пристигане на екип на Спешна помощ.
3. При необходимост съпровожда ученик до болница преди пристигане на родител.
4. Не допуска присъствие в училище на заразно болни и опаразитени ученици или служители.
5. Носи отговорност за правилното съхранение на лекарствените средства и ограничаване на достъпа до тях.
6. Носи отговорност за правилното съхранение на медицинската документация и ограничава достъпа до нея.
7. Следи за необходимото оборудване на „Спешния шкаф“ и при изчерпване на необходимите медикаменти, информира директора.
8. При забелязване на хигиенни нарушения и пласиране на хранителни продукти с изтекъл срок на годност в павилиона за закуски своевременно информира съответния санитарен инспектор от РЗИ
9. При обслужване на заразно болни, при грипни епидемии или пандемии ползва лични предпазни средства (маски, ръкавици и др.)
10. При манипулации ползва индивидуални игли, спринцовки, превързочни материали и инструменти /стерилни и еднократни/, като спазва всички изисквания за опазване на детското и собственото си здраве.
11. Следи и събира необходимата документация по Наредба No3 на МЗ.
12. Извършва дейности по профилактика и промоция на здравето, организира кампании, насочени към здравословен начин на живот, превенция на зависимости и др.
14. Извършва периодичен контрол в учебните помещения, физкултурния салон, училищния двор и в останалите помещения относно санитарно-хигиенното им състояние, изправността на уредите и съоръженията, отоплението, осветлението. При констатирани нарушения или недопустими отклонения от установените

норми в сферата на охраната на труда и БУВОТ предприема мерки за отстраняването им и информира директора.

Ученици

1. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
2. При пресичане на улици всеки ученик е длъжен да се огледа, послуша и ако не идва МПС, да премине.
3. Придвижването по коридорите и стълбищата в училище става само от дясната страна.
4. Забранява се на учениците да скачат, тичат и да се боричкат в класните стаи и училищните коридори.
5. Забранява се на учениците самоволно да извършват поправки на ел. уреди, инструменти, ел. инсталации, контакти, ключове, мебели и др.
6. Забранява се на учениците да внасят в сградата на училището алкохол, наркотични вещества, запалителни и взривни материали, оръжие, опасни средства и химикали / кибрит, запалки, бомбички, патрони, пиратки, киселини, основи, живак, фосфор/.
7. Забранява се на учениците да пушат в сградата на училището, училищния двор и в непосредствена близост до главния вход.
8. Забранява се на учениците да внасят в училище семки, както и храни, незащитени от ХЕИ, с неясен произход и качество, продавани от случайни търговци.
9. Забранява се на учениците да карат ролери, скейтборд, велосипеди и мотопеди на територията на училището.
10. Забранява се на учениците да палят на огънове от отпадни и други материали в двора на училището.
11. На учениците се забранява напускането на района на училището преди приключването на последния учебен час.
12. Забранява се на учениците да ползват мобилни устройства по време на учебните занятия.
13. Забранява се на учениците да ползват противопожарните уреди (пожарогасители, кофпомпи и др.). При констатирано нарушение се предприемат мерки съгласно разпоредбите в Правилника за устройството и дейността на училището.
14. Пет минути преди започване на часа учениците заемат местата си и спокойно изчакват идването на учителя.
15. Категорично се забранява на учениците качване по первазите на прозорците, по дървета, огради, както и катеренето по спортни съоръжения без учител.
16. Организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището става само в присъствието на учител. Ако топката попадне на

улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на учителя.

17. Забранява се на учениците да работят с УТС в отсъствието на учител, да пипат здрави или счупени контакти и ел. ключове. . Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.
18. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително спазват указанията на учителя.

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

Общи положения

1. Работникът или служителът е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
2. Правилата за безопасни и здравословни условия на труд за съоръжения и работни места, се разработват и утвърждават от работодателя. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.
3. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, не се допускат на работа.
4. При нарушаване на правилата лицата носят отговорност и подлежат на наказание.
5. Учителите разработват правила за БУВОТ по учебните предмети, които преподават.
6. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за безопасни и здравословни условия на труд.
7. Учителят по физическо възпитание изисква от училищното ръководство извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия.
8. При изпълнение на физически упражнения да се съблюдават изискванията за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.
9. Забранява се ползване на спортните уреди, катерене по баскетболни табла и футболни врати.
10. Учителят по физическо възпитание трябва да осигури добро предварително разгръване с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.
11. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.
12. Учителят по физическо възпитание не носи отговорност за травми по време на

междучасията и при неспазване на указанията за безопасност.

13. В часовете по физическо възпитание учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортни обувки /гуменки, кецове, маратонки/, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при неизпълнението на физически упражнения, както и ползването на различни предмети и пособия, които не са изискани от учителя и пречат за нормалното провеждане на часа.
14. В края на всяка учебна година комисия проверява състоянието на училищните сгради, съоръжения, уреди, ел. инсталации, съставя протокол и прави предложение за ремонт и бракуване.
15. В началото на всяка учебна година комисия проверява състоянието на всички видове инсталации и съоръжения, готовността за започване на учебни занятия и съставя протокол, който се представя на директора.
16. В началото на всяка учебна година класните ръководители по време на часа на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на машини, уреди, пособия и други.
17. До началото на учебната година задължително се отремонтират или бракуват всички уреди и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.
18. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пясък, лопати.
19. При извършване на ремонтни работи в училищните сгради директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.
20. При станала злополука незабавно се уведомява училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя.
21. Дежурните учители извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от ученици незабавно уведомяват класните ръководители и директора.
22. Не се възлага изпълнението на заваръчни работи на лица, които нямат свидетелство за правоспособност.
23. Задължително се огражда мястото, където се заварява, с плътни, непропускащи светлина и пожароизолиращи материали.
24. Забранено е да се извършват електрозаварки на открито по време на дъжд или гръмотевици. Стриктно се спазват всички указания за безопасна работа със заваръчна техника.
25. За осигуряване на безопасна работа в кабинета по **химия, биология и физика** е необходимо :
 - Химическите реактиви да се съхраняват в метален шкаф, който се заключва. Киселините, основите и другите реактиви се съхраняват отделно.
 - Всички реактиви следва да се съхраняват в пластмасови, стъклени или керамични съдове, затварящи се плътно. На съдовете трябва да са залепени

етикети с названието и концентрацията на веществото. На отровните вещества

се поставя надпис ”отрова”, а на горящите - ”огнеопасно” .

- При разреждане на киселини трябва да се налива във водата, а не обратно. Наливането в съдовете на концентрирани разтвори трябва да става на тънка струйка.

- Забранено е изливането на химични реактиви, непригодни за по-нататъшна употреба, в канализацията.

- Категорично се забранява учениците да работят с концентрирани киселини

и

разтвори на разяждащи основи.

- Необходимо е в кабинета да има запас от неутрализиращи вещества, в случай на попадане на киселини или основи върху кожата на човека или дрехите.

- Лесно възпламеняващи се течности (етер, бензин, ацетон) по време на провеждане на опити трябва да се поставят далеч от нагреватели, които могат

да

предизвикат възпламеняването им. Преливането на тези течности трябва да става над специална кювета, като не се допуска разливането им. При работа с такива течности не бива да се пуши, да се пали кибрит или запалка.

- При разливане на етер, бензин или други лесно запалими течности в лабораторията да се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението да се проветри.

- Категорично се забранява използването на бензин като гориво.

- Не бива да се пали спиртна лампа от друга горяща спиртна лампа. За избягване

на взрив не се допуска изгаряне на спирта повече от $2/3$ от обема на съда.

Спиртните лампи да не се гасят чрез духане, а само с капачките им.

- В химическите лаборатории се обзавеждат аптечки с необходимите медикаменти за оказване на помощ при необходимост.

- Преди използване на ел. уреди е необходимо старателно запознаване с описанието им и преди да се включи да се провери съответства ли напрежението в мрежата на това, за което е предназначен уредът.

- Уредите, използвани от учениците, трябва да имат ограничаващи устройства, изключващи възможността за поражения от ел. ток.

- При съставяне на ел. вериги съединителните проводници трябва да бъдат гъвкави, добре изолирани, с накрайници. Сечението на проводниците трябва

да

съответства на големината на тока, течащ през тях.

- Инструментите, използвани в ел. монтажните работи, трябва да имат изолирани

ръкохватки.

- Наличието на напрежение във веригата може да се проверява само с уреди, а не

по физиологичното му действие.

- С цел избягване на поражение от статично електричество всички кондензатори

веднага след опитите се разреждат.

26. За осигуряване на безопасна работа в **компютърните кабинети** е необходимо:

- При работа с компютрите учениците трябва да са разположени на разстояние 0,50 - 0,70m от екрана, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 – 0,50 m.
- При работа с компютрите се изисква учениците да стоят изправени на столовете,
с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работата с клавиатурата и мишката.
- Не се разрешава провеждане на две последователни занятия без осигуряване на активна почивка между тях от 10-15 min.
- При работа в компютърната зала учениците трябва да внимават за опасности, свързани с неизправности в ел. инсталацията (оголени кабели, повредени контакти, ел. ключове, щепсели и др.) и при откриването на такива да предупреждават незабавно преподавателя, без да правят опити да ги поправят.
- При движение в залата учениците да не се допират до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.
- Компютрите и останалата техника в залата се включват само след разрешение на преподавател.
- При влизане в залата учениците са длъжни да изчакват напускането ѝ от тези, за които занятията са приключили.
- Поради наличието в залата на ел. инсталация по работните маси, се забранява внасянето на напитки и течности.

27. За осигуряване на безопасните условия във **физкултурния салон и физкултурната площадка** е необходимо :

- Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
- Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
- Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи и др.)
- Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намалят удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.
- Да се осигурят средства за увеличаване на триенето между контактните части на тялото и уреда.
- Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнението на трудните моменти от упражнението и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити / прескоци, отскоци и др. /.
- Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическо състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.
- Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка, да бъде

с

намалена твърдост за да не се допускат наранявания и травми при евентуални падания.

- Баскетболните табла трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани с тежести.
- При хвърляне на уреди строго се забранява да се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията или периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатия уред.
- Да не се използват физически износени уреди, криещи опасност от нараняване.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

Изисквания към машини, съоръжения и работни места за безопасна работа

1. Класните стаи и административните помещения трябва да бъдат напълно механично, електро- и пожарообезопасени.
2. Задължително е спазването на изискванията на ПБТ и инструкциите за безопасна работа, с които учениците трябва да бъдат запознати.
3. Всички УТС да се използват по тяхното предназначение и съобразно изискванията по БХТ.
4. Забранено е пушенето в сградата на училището.
5. Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване и измиване на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки.
6. Във физкултурния салон се влиза само организирано и с чисто игрално облекло.
7. Преди започването на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешението на учителя.

Механично обезопасяване

1. Машините, съоръженията и работните места трябва да бъдат напълно обезопасени.
2. За всяка машина трябва да има инструкция за безопасна работа.
3. Преди започване на работа внимателно да се проверява състоянието на машините.
4. Местата, които се обезопасяват, да се боядисат с червен цвят, който сигнализира за опасност.
5. Учениците трябва да работят само с напълно обезопасени машини, а работата да се извършва с повишено внимание и под наблюдение на учителя.

Електрообзавеждане и електробезопасност

1. Електрическите уредби и инсталации да отговарят на изискванията на Правилника за устройството на ел. уредби, както и да са съобразени със специфичните условия на експлоатация и изисквания за поддръжане и ремонт.
2. Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддръжане на ел. уредби, инсталации и други.
3. Електрическите съоръжения и осветителните тела да се осигурят срещу опасността да предизвикат пожар.
4. Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването трябва да бъдат проверявани най-малко два пъти в годината.
5. Включването и изключването на напрежението за електроконсуматорите трябва да се извършва от централното табло.
6. Забранено е на учениците да пипат и извършват поправки и ремонт по ел. инсталации.
7. Кабели и проводници, които не захранват механизми или осветление, задължително се демонтират.
8. Не се допуска работа с неизправни електрически щепселни съединения, ключове, шнулове и кабели.
9. Обслужването и поддръжането на електрическите уредби и инсталации се извършва от лица с необходимата правоспособност.

РАЗДЕЛ ВТОРИ

Хигиенни и здравословни изисквания за работните места

1. Забранява се увеличаване продължителността на учебния час и съкращаване на почивките.
2. Работните места и видовете дейности на учениците да са съобразени с изискванията на нормативните документи.
3. Учебните кабинети да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по факторите - микроклимат, осветление, шум и др.

Микроклимат - температура, влажност на въздуха, отопление

1. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС 14776-87.
2. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха.
3. Когато по технически причини не е възможно да се осигурят оптимални норми, да се спазват допустимите норми за:
 - температура и скорост на въздуха през студения период за относителна влажност на въздуха на постоянните работни места между 30 и 75%;
 - скорост на въздуха на постоянните работни места през топлия период;
 - относителна влажност на въздуха на постоянните работни места през

топлия период.

4. Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения.

Естествено и изкуствено осветление

1. Всички помещения трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.
2. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано, съобразно БДС 1786-84.
3. Помещенията, в които е обективно доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено осветление.
4. Аварийното и евакуационното осветление трябва да се захранват от независим източник на напрежение или да се превключват автоматично към него при внезапно изключване на работното осветление.
5. Да се спазват отрасловите норми на изкуствена осветеност на работната повърхнина в лукса, както следва:
 - класни стаи - в средата на дъската - 500, на работните маси и чинове - 300;
 - административни помещения - 400.

Физическо натоварване

1. Категоризацията на работата за учениците се извършва в зависимост от физическото натоварване.
2. Забранено е вдигане и пренасяне на тежести от учениците, освен нормативно регламентираните.
4. Пренасянето на един и същи товар от двама ученика едновременно се допуска при условие, че теглото му не надвишава два пъти нормата за съответния пол и възраст (15-18 г.).
5. Забранена е работа, свързана с пренасяне на тежести над посочените норми за физическо натоварване на работниците.

Санитарно-битово осигуряване

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. Да се спазва от всички въведеният режим за труд и почивка.
3. Да се поддържат в добър вид сервизните помещения, класните стаи и в изправност - шкафчета, душове и др.
4. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.

Водоснабдяване и канализация

1. Училището да бъде осигурено с необходимото количество вода за хигиенно-санитарни, питейно-битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ **Противопожарна охрана**

Създаване на условия за недопускане на пожари

1. В началото на учебната година се изготвя противопожарна наредба, която се утвърждава от началника на РСПАБ. Противопожарната наредба се спазва от всички в училище.
2. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителните уреди. При спиране на електрическия ток да се използват само ел. фенерчета.
3. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
4. В коридорите и таванските помещения да не се съхраняват маси, чинове и друг инвентар.
5. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност.
6. Да се спазват най-строгите изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други дейности.
7. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищните сгради и да се проиграва всяка учебна година.
8. Помещенията, в които се провеждат масови събирания, трябва да бъдат от I или II степен на пожароустойчивост. Трябва да имат най-малко два изхода и спазени всички изисквания за евакуация на хора.
9. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички средства за пожарогасене. При учениците трябва да присъства учител, който да следи и отговаря за спазване на всички правила по противопожарната охрана.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ **Работно облекло**

1. Работното облекло се осигурява съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове. Използва се само по предназначението му в работно

време.

2. Изготвя се и се утвърждава списък на работните места, за които е необходимо работно облекло, като се определя видът, срокът на износването и условията на използването му.

РАЗДЕЛ ПЕТИ

Правила и изисквания за безопасна работа

Физкултурна площадка:

1. Уредите да бъдат здраво и неподвижно закрепени.
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

Извънучилищна дейност:

1. При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятиято.
2. Мероприятието се провежда след издадена писмена заповед от директора и проведени инструктажи с учениците.
3. Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасното провеждане на извънучилищното мероприятие.

Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие:

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.
2. При усещане на първите признаци на земетресение сградата да не се напуска самостоятелно от ученици или учители.
3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.
4. След преминаване на първия трус незабавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в стаите.
5. След преминаване на първия трус под ръководството на учителите организирано, при спазване на плана за евакуация да се напуснат сградите.
6. След напускане на сградата да не се застава на разстояние, което е по-малко от височината ѝ.
7. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана.
8. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни

съоръжения.

9. Организирано и без паника да се евакуират учениците, съгласно плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.
10. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.
11. Персоналът напуска последен училище, след извеждане на всички ученици.
12. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.
13. При пристигане на служителите на РСПАБ да се информират за следното:
 - има ли неизведени от стаите ученици и къде са;
 - кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
 - местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация, ценно имущество и други.

ГЛАВА ТРЕТА

Инструктажи и обучения по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана

1. Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители и от оторизирани лица, както и когато ученици, педагогически и непедагогически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:
 - ремонт, монтаж и демонтаж на апарати и съоръжения;
 - ремонт на различни видове инсталации – електрически, отоплителни, вентилационни, климатични, водопроводни и канализационни;
 - строително-монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището товаро-разтоварни или транспортни дейности.
2. С всички работници, служители и ученици да се проведат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд безопасните методи на работа.
3. Директорът на училището да организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правилата за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
4. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.

А/ ИНСТРУКТАЖ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В КОМПЮТЪРНИТЕ КАБИНЕТИ

I. Общи условия

1. Пред компютъра да се седи удобно, без напрежение на тялото.
2. Дисплеят да бъде на нивото на очите. Разстоянието между очите и дисплея да е минимум 500 mm, между очите и клавиатурата — минимум 450 mm.
3. Мониторите да се нагласяват така, че да няма отблясъци и отражения.

4. В междучасията да не се гледа в мониторите, за да отпочиват очите. Да се спазва изискването: 1 учебен час работа, 10 -15 min почивка.

II. Организация на работата

1. В компютърните кабинети се влиза само в присъствието на преподавателя по информатика и информационни технологии, отговарящ за кабинета.
3. Напускането става организирано след приключване на занятиято или с разрешение на водещият занятиято.
4. При влизане и излизане от кабинетите, водещият занятиято трябва да провери наличието на всички компютри и периферни устройства.
5. Внасянето и използването на компютри и устройства в допълнение на инсталираните в помещението става след разрешение на водещият занятиято и Ръководител компютърен кабинет.
6. Незабавно се уведомява съответния преподавател или техническия персонал при:
 - мирис на изгоряло, повишен шум от работещ компютър, размазано или трептящо изображение на дисплея;
 - неизправни компютри;
 - липса на компютри или елементи от конфигурацията им;
 - всяка необичайна ситуация.

III. Забранени във всички компютърни кабинети са действия като:

- разглобяване на устройства с каквато и да било цел;
- включване и изключване на кабели и интерфейси;
- промяна в конфигурацията на компютрите и размяна на компонентите им;
- промяна на общото разположение на техниката и мебелировката;
- пушене;

- консумацията на храни и напитки, както и внасянето им във форма, позволяваща консумация;
- внасяне на обемисти предмети и багаж, на силно миришещи, дразнещи и опасни предмети и вещества;
- въвеждане на животни.

IV. Действия при възникване на опасност

1. При възникване на опасност незабавно се уведомява съответния преподавател и се изпълняват неговите инструкции.
2. При авария или инцидент с компютър първото и задължително действие е изключването му чрез изваждане на захранващия кабел от контакта.
3. При пожар и наличие на пожарогасител, той се ползва незабавно от намиращите се в помещението.

V. Действия при евакуация

- При необходимост от евакуация, помещението се напуска бързо, но без паника:
- първи напускат намиращите се най-близо до изхода;
 - оказва се помощ на хора със затруднено придвижване;
 - изнасят се внимателно хората, в невъзможност да напуснат сами;

- спазват се указателните табели за най-близкия аварийен изход.

Б/ ИНСТРУКТАЖ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В КАБИНЕТА ПО ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ФИЗИКА И АСТРОНОМИЯ

1. Обучението по химия и физика се провежда в кабинет, снабден с апаратура и учебни пособия, необходими за провеждане на опити и онагледяване на преподавания материал.
2. За безопасното протичане на учебните занятия носи отговорност учителят, както и всеки ученик носи персонална отговорност след запознаване с инструктажа.
3. Всеки ученик има свое работно място, което пази и за което носи отговорност.
4. Учениците са длъжни да спазват съзнателно и отговорно правилата по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана.
5. За избягване на аварии и злополуки с електрически ток, учениците са длъжни да спазват стриктно указанията по електробезопасност.
6. Да се работи само с напълно проверени и изрядни уреди, като стриктно се спазват указанията на учителя.
7. Забраняват се всякакъв вид опити за отваряне, настройка и ремонт на електроуреди, апарати, устройства и поправки на хранващите ги кабели
8. Абсолютно е забранено заливането с вода на електроуреди, апарати, съоръжения или техните командни органи.
9. Работа с уредите да се започва само след обстойно проведен инструктаж за правилните и безопасни начини на експлоатация.
10. При възникване на някакви неясноти от опита, работата веднага се прекратява по съответния начин и се иска съвет от преподавателя.
11. Забранено е на учениците да опитват на вкус веществата и да ги пипат с ръце
12. Миризмата се установява чрез внимателно навяване на парите с ръка към носа.
13. Забранено е на учениците да използват неизмити съдове.
14. Забранено е на учениците да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце.
15. При отливане на течности, етикетът на реактивното стъкло трябва да бъде към дланта.
16. Наблюдението на опитите става от страни, а не през отворите на съдовете.
17. Спиртната лампа се пали само с кибрит и не се разнася запалена.
18. Спиртната лампа се гаси само с помощта на капачето, а не по друг начин.
19. При нагряване отворът на епруветката се насочва встрани от извършващия експеримента и околните.
20. С киселини и основи се работи много внимателно. Не бива да попадат върху лицето, очите, кожата или дрехите. Ако това се случи, към поразеното място се насочва силна струя вода и веднага се уведомява преподавателя.
21. При разреждане на киселини, киселината се налива във водата, а не

обратното.

22. Не се разрешава правенето на нови, непознати опити без разрешение на преподавателя.
23. Забранено е на учениците да изнасят извън кабинета химически вещества.
24. Забранява се на учениците да внасят храна в кабинета и да се хранят в химическата лаборатория.
25. Учениците са задължени да спазват безупречен ред и чистота в кабинета по химия и всички правила за качествено и безаварийно провеждане на опитите в учебния процес.
26. След приключване на учебния час, всеки ученик е длъжен да остави работното си място в изряден вид.
27. При инцидент в лабораторията се обърнете незабавно към учителя.

В/ ИНСТРУКТАЖ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ФИЗКУЛТУРНИЯ САЛОН

1. В часовете по физическо възпитание и спорт учениците се задължават:

- да участват със спортен екип
- да не носят гривни, пръстени и колиета
- да участват само ако са в добро здравословно състояние
- да изпълняват бързо и точно разпорежданията на учителя
- да се разгриват преди занимания със физически упражнения и игри
- да играят на уреди само по изричното нареждане на учителя, след необходимите обяснения, обезопасяване на уредите и осигуряването на пазещ ученик или учител
- да спазват създадената организация за работа в часа.

2. На учениците се забранява:

- да влизат във физкултурния салон без разрешение на учителя
- да се катерят по баскетболните конструкции на двора и в салона, а също и върху футболните врати на двора
- да използват саморазправа при решаването на споровете помежду им
- да напускат спортната площадка или салона без разрешение на учителя
- да се борят и гонят из съблекалните и коридора
- да рушат училищната собственост, което може да доведе до опасност за тяхното здраве и живот - счупени прозорци, повреда на ел. контакти, лампи и ключове).

5. Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от училищния директор.

6. Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълнява от директора на училището или от упълномощено длъжностно лице.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Трудови злополуки

1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка с извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.
2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници и служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.
3. Трудовата злополука се установява с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката.
4. Училищният директор незабавно уведомява ИО на МОН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в

случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.

5. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионални заболявания се вземат от училищния директор.

ГЛАВА ПЕТА

Долекарска помощ

1. Спазването на правилата за оказване на първа помощ е задължително.
2. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика медицинско лице. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване (пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето), да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през устата,
3. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.
4. При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.
5. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицинското лице.
6. При повръщане да не се дават вода или течност през устата.
7. При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки - с дървен предмет. Пострадалият да се

постави на пода с обърната настрани глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което - вдишване уста в уста или уста в нос. Да се повика специализирана линейка.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище се издава на основание ЗЗГУТ и на чл. 5 ал. 1 от Инструкция на МОНТ обнародвана в ДВ бр. 61 от 1996 г.
2. Настоящият правилник влиза в сила от началото на учебната 2018/2019 година с решение на педагогическия съвет.
3. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище е задължително спазването на настоящия правилник, както и на Наредба № 7 от 15.08.2005г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи и Наредба №15 от 31.05.1999г. на МТСП и МЗ.
4. Контролът по спазването на правилника се осъществява от директора на учебното заведение.
5. Правилникът се представя в РУО на МОН при утвърждаване Списък – Образец № 1 за учебната година.

Настоящият правилник е приет на заседание на ПС - Протокол №11/13.09.2018 г. и е утвърден със заповед №642/14.09.2018 г. на директора.